

LOVPLIGTIG REDEGØRELSE FOR SAMFUNDSANSVAR 2016

Denne redegørelse udgør en del af ledelsesberetningen i Gyldendal A/S' årsrapport for 2016 og omfatter således perioden 1. januar til 31. december 2016.

I. FORRETNINGSPLAN

Gyldendals mission er at berige danskerne med læring, kundskaber, kunst, kultur og læseoplevelser præget af mangfoldighed og høj kvalitet. Gyldendal skal ikke kun genremæssigt spænde vidt. Gyldendal og dets datterselskabers aktiviteter skal afspejle virkeligheden i alle dens aspekter og bidrage aktivt til oplysning og kulturel og demokratisk debat. Gyldendal betragter det som en væsentlig samfundsmæssig rolle at fastholde denne mangfoldighed i sin virksomhed.

Siden Gyldendal blev grundlagt i 1770 af Søren Gyldendal har denne mission været grundstammen i Gyldendals virke og er gennem årene blevet udvidet og kvalificeret i takt med tiden, så Gyldendal stedse er i dialog med sin samtid og har udsyn mod fremtiden med respekt for virksomhedens historiske ansvar for at levere kvalitet og mangfoldighed til danske boglæsere og skole- og undervisningssøgende.

Det er Gyldendals mål at bevare og udbygge positionen som landets førende og største forlagskoncern og at spille en aktiv samfundsmæssig rolle for at sikre de kompetencer, som er nødvendige i et moderne videnssamfund, og for at bidrage til oplysning samt kulturel og demokratisk debat. Forudsætningen for dette er, at Gyldendal er i stand til at tiltrække de mest attraktive rettigheder til de markeder, koncernen befinder sig på. Fundamentet for Gyldendals udgivelsespolitik er gennem en afbalancering af kulturelle og kommercielle hensyn at sikre den solide og forsvarlige økonomi, der er en forudsætning for langsigtet vækst og udvikling.

Gyldendals forretning rettet mod markedet for læremidler er organiseret i Gyldendal Uddannelse og datterforlaget Systime. Trade-forretningen, det vil sige udgivelsesaktiviteter rettet mod det private marked, er placeret i Gyldendal Forlag, herunder Gyldendals Bogklubber, samt i datterforlaget Rosinante&Co.

Gyldendal ønsker at repræsentere en ansvarlig praksis i det daglige arbejde i koncernen og ønsker herunder at fremme adfærd, der bidrager til bæredygtig økonomisk, social og miljømæssig udvikling, og som tager hensyn til menneskerettigheder. De økonomiske, sociale og miljømæssige forhold samt hensynet til menneskerettigheder hænger uløseligt sammen, og Gyldendal-koncernens samfundsansvar skal ses i sammenhæng med nødvendigheden af en hensigtsmæssig udvikling af virksomheden.

Gyldendals fokus på samfundsansvar omfatter særligt arbejdet med at værne om ytringsfriheden og at stimulere læsning gennem en mangfoldig udgivelsespolitik. Det fordrer kompetente og engagerede medarbejdere, der skal favne nye kompetencer og indgå i en række konstruktive samarbejder, bl.a. med forfatterne. Derfor er medarbejdernes trivsel og udviklingen af deres kompetencer af stor betydning for Gyldendal og er højt prioriteret.

II. UDGIVELSESPOLITIK OG YTRINGSFRIHED

Politikker og handlingsplaner

Gyldendal ønsker at stimulere lysten til at læse og at lære såvel gennem engagerende og debatskabende udgivelser for voksne og børn som gennem udvikling af nye tidssvarende undervisningsmaterialer af høj kvalitet til alle dele af uddannelsessegmentet. Gode læsefærdigheder er en grundlæggende forudsætning for at tilegne sig kompetencer i et videnssamfund, og Gyldendal vil spille en aktiv rolle i udviklingen af børn og unges læsefærdigheder.

Gyldendal ønsker tillige gennem undervisningsmaterialer i fagene *matematik* og *natur & teknik* at være medvirkende til at øge interessen for disse to fag blandt børn og unge. Det er hævet over enhver tvivl, at fremtidens Danmark vil være afhængig af et højt kompetenceniveau i befolkningen i regi af matematik- og teknik-kyndige.

Ud fra et ønske om at øge bogbranchens bevidsthed om *corporate social responsibility* deltog Gyldendal i planlægning og afvikling af et medlemsmøde, som brancheorganisationen Danske Forlag afholdt i samarbejde med nonprofit organisationen Læs for livet i december 2016.

Resultater og mål

Ytringsfrihed

Virksomhedens kontinuerlige fokus på ytringsfrihed fandt i 2016 udtryk i særligt to udgivelser:

Helt centralt står Frederik Stjernfelt og Jacob Mchangamas *Men*, et godt og vel 1.000 sider langt monumentalt værk om ytringsfrihedens historie i Danmark. Her gives for første gang en samlet præsentation af den til alle tider hårde kamp for den frie debat. Forfatterne skitserer ytringsfrihedens historie i Danmark; fra Reformationen og frem til i dag. Er der tale om en særlig "vestlig værdi", som nogen påstår, eller er ytringsfriheden opstået som en naturlig forlængelse af den særlige danske kultur og demokratisering, vi normalt bryster os af? Eller måske er ytringsfrihedens kulturhistorie i Danmark i virkeligheden langt mere ujævn og uskøn? Det er nogle af de spørgsmål, som tages under behandling i værket.

Ifølge de to forfattere er kampen for ytringsfrihed ikke slut: "Da ytringsfriheden kom til landet, blev den ikke automatisk modtaget som nogen herlig gave – tværtimod krævede det en århundredlang politisk kamp, før den blev lovfæstet i Grundloven af 1849. Og selv derefter har det krævet – og kræver hver eneste dag – en årvågen kamp for at holde mørke kræfter af enhver politisk observans fra at indskrænke ytringsfriheden efter deres egne præferencer og røde linjer." *Men* udkom meget sigende midt i en ophedet samfundsdebat om bl.a. grænserne for den frie presse i forbindelse med udgivelser om journalisters pålagte tavshedspligt og offentlighedens interesse i PETs arbejde.

Historien bag og om BZ-bevægelsen blev kulegravet af Peter Øvig i *BZ*. Forfatteren holdt på trods af adskillige trusler og udbredt kritik fra BZ-miljøet stædigt fast i at fortælle om BZ-bevægelsen fra begyndelsen af 1980'erne, hvor flere hundrede unge tilsluttede sig bevægelsen, som mange af dem betragtede som en ny familie, og som i medierne var den mest omtalte politiske gruppering i 1980'erne.

Samtiden

Hvor sidste års fiktionsværker i vidt omfang tog afsæt i fortiden, tog dette års danske skønlitteratur i vidt omfang nutiden under behandling: Kirsten Thorup skildrede i *Erindring om*

kærligheden en kvindes vanskeligheder i forhold til rollen som både mor og kunstner; også Jens Christian Grøndahl tog generationsproblematikken op til behandling i *Tit er jeg glad*; Kim Leine vendte tilbage til Grønland i *De søvnløse*; Erling Jepsen fortsatte sin krønike fra Gram i *Gramhavet*, denne gang i mere direkte selvbiografisk form. Dorthe Nors havde den muntert-satiriske optik fremme i *Spejl, skulder, blink*, og også Iben Mondrup og Niels Lyngsø skrev vigtige romaner om nutidsvilkår i hhv. *Karensminde* og *Himlen under jorden*. Og Søren Ulrik Thomsen reflekterede i essay-formen over sin samtid i *En hårnål klemmt inde bag panelet*.

Også mange fagbøger i året var med samtiden som omdrejningspunkt i form af skarpe, personlige fortællinger med opråb og holdninger til samtiden. Professor Svend Brinkmann, årets Rosenkjærforedragsholder, udfordrede vores måde at tænke på i opfølgningen af *Stå fast* i sin nye bestseller *Ståsteder*; og Hella Joof, instruktør og skuespiller, skrev med underfundighed om livets lovsamling i *Papmaché-reglen*. Journalisten Esben Kjær tog i *Min usynlige søn* fat på et af de store tabuer, da han med et dybt personligt udgangspunkt skrev om den store sorg at miste et barn, og hvordan vi som samfund har vanskeligt ved at håndtere døden. Esben Kjær modtog for bogen Liv&død-prisen 2016. Professor Vincent F. Hendricks, leder af det nye Center for Information og Boblestudier (KU), gav en både underholdende og forfærdende indføring i en af tidens mest oppustede tendenser i *Spræng boblen* i form af et opråb til fornuften. Hendricks modtog i 2016 Rosenkjær-prisen.

Carsten Jensen og Anders Sømme Hammer rapporterede illusionsløst fra Afghanistan i *Krigen, der aldrig ender*. Ulla Terkelsen gav med udgangspunkt i sit eget liv et både rørende, tankevækkende og morsomt portræt af et Europa i krise i bogen *Med kærlig hilsen*.

Vi udgav i 2016 Thomas Larsens samtalebog med Hendes Majestæt Dronning Margrethe II, *De dybeste rødder*, om Dronningens Danmark, hendes perspektiv på historien og de værdier, der har skabt vores land.

Outsidere

Rosinante & Co satte et tydeligt præg på den danske skønlitteratur med anmelderroste udgivelser og levede op til målsætningen om holdning og kvalitet. Et samlende tema var outsideren. Jens Blendstrup skrev i *Slagterkoner og bagerenker* om en arbejdsløs elmontørs deroute, mens Christina Hesselholdt i romanen *Vivian*, Vibeke Grønfeldt i *Endnu ikke* og Peder Frederik Jensen i *Vold* tog afsæt i den marginaliserede kunstners engagerede og ofte ætsende blik på samfund og normalitet. Peder Frederik Jensen blev i øvrigt hædret med Otto Gelsted-prisen. Engageret og ætsende var også John le Carrés erindringsbog, som kronede mere end et halvt århundredes kritik af moralsk anløben storpolitik og bedrag. Skarpe holdninger og magtkritik var der også i *Sådan starter man en revolution*, skrevet af drivkraften bag Pussy Riot, Nadja Tolokonnikova.

Debutanter

2016 bød på flere debutanter, lyrikere såvel som prosaister: blandt andre skrev Mikkel Rosengaard romanen *Forestillinger om Ana Ivan*, der endnu inden den danske udgave forelå, blev solgt til udgivelse i flere lande; tre Gyldendal-debutanter var indstillet til BogForums debutantpris: Anders Løgstrup Bjerg for *Regnen falder*, Niels Henning Falk Jensby for *Techno* og Morten Vittrup for *Argentineren, der kom sejlene på en cedertræsplanke*, og Jensby løb af med sejren.

Den oversatte litteratur og det danske sprog

Der blev i lighed med tidligere år udgivet et bredt program af oversat litteratur. Den oversatte litteratur bidrager til den stadige udvikling af såvel det danske sprog som den danske litteratur, og med bistand af blandt andre udenlandske litterære scouts arbejdes der målrettet med

udvælgelse af væsentlige nyheder og med både oversættelse og nyoversættelse af klassiske værker.

Som bebudet året før bød 2016 på fremstød for de islandske sagaer i nye, højtberømmede oversættelser med udgivelse af de første to bind af *Islands Oldtidssagaer*. Det store Platon-værk, seks bind i ny oversættelse, blev rundet af med et bind om *Platons Værk og virkning*, og Ivar Gjørup fik udgivet sin store Platon-biografi, *Platons gåde*. Tredje bind af Niels Brunses oversættelse af *Shakespeares samlede skuespil* så dagens lys, og Emily Brontës *Stormfulde højder* udkom i nyoversættelse. *SKALA-serien* med næsten-klassikere i eksklusivt udstyr blev introduceret med titler af Lucia Berlin, Sylvia Plath og Françoise Sagan.

Rosinante&Co fortsatte i 2016 sin indsats for at gøre den store litteratur tilgængelig. Forlagets klassiker serie blev således udvidet med nyere klassikere som Fernando Pessoa's *Udvalgte digte* og Claudio Magris' essayklassiker *Donau*.

Billedbogen og nye talenter

Sidste år udskrev Gyldendal en billedbogs konkurrence for debutanter i samarbejde med Gyldendal Norsk Forlag, Oslo. Formålet var at henlede forfatterspirers og tegnetalenter opmærksomhed på børnebilledbogen som genre og at stimulere vækstlaget. Forlaget modtog i hundredevis af debutmanuskripter og illustrationer, og et udvalg af disse nye kunstnere fortsatte i et dynamisk samarbejde med forlaget og erfarne forfattere, tegnere og grafikere. Det lykkedes at gøre bredt opmærksom på børnebilledbogen, og som vinderprojekt kåredes *Oddvold og Vindøen* af svenske Anders Lindahl og illustreret af dansk/færøsk Kathrina Skarðsá. Værket udkommer i forbindelse med Børnebogmessen i Bologna 2017 samtidig med det norske vinderprojekt *Hundredage*.

Giv historierne videre

I 1967 fik fem forfattere samme banebrydende tanke, der ændrede dansk børnelitteratur for altid. Tanken var enkel: Et barn er lige så meget værd som en voksen, og børnebøger er til for børn; med respekt for deres liv, deres fantasi og deres verdenssyn. I hele 2017 planlægger forlaget at fejre de tanker, som fik deres tydelige udtryk for 50 år siden, da *Snøvsen*, *Cykelmyggen Egon*, *Silas og den sorte hoppe*, *Halfdans ABC* og *Lille Virgil* udkom, og som siden er vokset til en stor og frodig mangfoldighed af dansk børnelitteratur, der i sig bærer den selvsamme respekt for børns liv og fantasi, som dengang kom så klart til udtryk.

Det er Gyldendals mål fremadrettet og med særlig fokusering i 2017 at bringe dette budskab ud til så mange børn og familier som muligt sammen med børnelitteraturen i samarbejde med biblioteker, skoler, bogklubber, boghandlere og større kulturelle organisationer som fx Aarhus2017 og DR. Det skal foregå ved konferencer, festivaler, konkurrencer, oplæsningsarrangementer, bogmesser, i medierne og på de sociale medier.

Gyldendal samarbejder desuden med nonprofit organisationen Læs for livet, der arbejder for social forandring blandt udsatte børn og unge. Læs for livet donerer skræddersyede biblioteker til institutioner, som arbejder med udsatte børn og unge. I løbet af 2017 donerer Gyldendal ca. 150.000 kr. til Læs for livet ved at give en andel af overskuddet fra salg af bøger i jubilæumskampagnerne.

Børnene og demokratiet

I 2016 forberedtes udgivelse i 2017 af en ny stor børnebog: *Hvem bestemmer i Danmark? Historien om danskernes vej til demokrati*. Forfatteren Nils Hartmann har med stor succes givet børn sin version af både verdenshistorien og danmarkshistorien, af kongerækken, de nordiske gude- og heltesagn og Anden verdenskrig. I de senere år har han arbejdet med at fortælle

historien om Danmarks demokrati i en form, der lige som de tidligere værker, inviterer til en fælles oplevelse mellem forældre og børn.

Røde Kors' julehjælp og Børneulykkesfonden

Betty får en julegave af Alberte Winding og Rasmus Bregnhøi udkom i samarbejde med Røde Kors, hvor der for hver solgt bog gives 10 kr. til Røde Kors' julehjælp. Ud over det indlysende formål at støtte Røde Kors' julehjælp var målet også at øge børns forståelse og respekt for socialt udsatte familier gennem samtaler med voksne om bogens indhold og om selve støtteprojektet.

I samarbejde med Børneulykkesfonden udsendte Rosinante&Co *Villads er ny i trafikken* af Anne Sofie Hammer. Bogen var ledsaget forskellige læremidler til gavn for de nye trafikanter. Samarbejdet forventes at fortsætte i 2017.

Digitalisering af bagkataloget

Gyldendal har til alle tider udgivet nyskabende litteratur inden for alle genrer, som i vidt omfang i dag fremstår som vigtige markører for en tid eller genre. Gyldendal har et særligt ansvar for at sikre, at disse bøger fortsat kan læses af danskerne på tidssvarende måder. I 2015 og 2016 blev der afsat ekstra ressourcer til at udgive e-bøger og lydbøger fra forlagets bagkatalog. Eksterne eksperter har gennemgået mere end 40.000 emner udgivet blot siden 1970, og heraf har forlaget udvalgt flere tusinde titler, der vurderes af have særlig værdi for samtidens læsere i tillæg til de mange klassikere udgivet før 1970, som forlaget er i gang med at genudgive i digitale formater.

I 2017 og kommende år er digitaliseringen fortsat højt på dagsordenen, og målet er at udgive i alt ca. 8.000 titler fra bagkataloget, hvoraf en stor del er identificeret med henblik på at forhandle rettigheder.

e-bøger og biblioteker

Gyldendal er de seneste ca. 5 år gået forrest for at skabe et bibliotekstilbud af e-bøger i et tæt samarbejde med folkebibliotekerne. I kortere perioder har Gyldendal måttet stå uden for samarbejdet som konsekvens af, at det meget åbne læsetilbud på eReolen viste sig at stå hindrende i vejen for udviklingen af et kommercielt digitalt marked i Danmark.

I 2015 genoptog Gyldendal samarbejdet med eReolen om en samlet løsning. I den nye forsøgsaftale blev der åbnet for fleksible forretningsmodeller, så der titel for titel kunne sikres begrænsninger i bibliotekstilbuddet. Målet var overordnet at sikre rammerne for et robust kommercielt marked for e-bøger i Danmark med stærke forhandlere og e-bogstjenester ved siden af et bibliotekstilbud, der skulle tilgodese seriøs litteraturformidling.

Dette er fortsat Gyldendals overordnede mål. Men den fleksible aftalemodel viste sig i 2015 uhensigtsmæssig. Salget af e-bøger via de kommercielle kanaler faldt, og eReolen stod i 2015 for mere end 42% af omsætningen af digital skønlitteratur; en sjældent høj offentlig markedsandel på et i øvrigt liberaliseret marked.

Gyldendal har derfor i 2016 måttet tage en "time out" fra udlånsaktiviteten af såvel e- som lydbøger på eReolen, men har fortsat dialogen med eReolen. I slutningen af 2016 kom EU Domstolen med en afgørelse, der – i højere grad end det er tilfældet i dansk lovgivning – sidestiller udlånet af ebøger med udlånet af den traditionelle trykte bog. Dommen har ikke umiddelbart konsekvenser for udlånet i Danmark, men det er oplagt, at alle parter har en interesse i at finde en afbalanceret ordning for det digitale udlån. For forfattere og forlag er det afgørende at bevare biblioteket som et forum for formidling af litteratur og forfatterskaber og for

læsning, men med respekt for en sund udvikling af markedet, hvor der værnes om bogens værdi i et konkurrencepræget mediemarked.

Kvalitetslæremidler til uddannelsessystemet

Danmark har et vidt forgrenet uddannelsessystem, hvis pensum, pædagogik og struktur løbende ændrer form, blandt andet som konsekvens af skiftende politikker og ideologiske tendenser på området. Uagtet den politiske situation og andre udefrakommende påvirkninger ser Gyldendal det som en af sine vigtigste opgaver altid at kunne levere gennemtænkte kvalitetslæremidler til alle niveauer i det danske uddannelsessystem, som samtidig lever op til de til enhver tid gældende reformkrav og læringsmæssige mål.

Det er et grundprincip i Gyldendals mangeårige arbejde med at udvikle læremidler, at disse skal favne så bredt som muligt, det vil sige ramme de mange, både dem der er fagligt stærke og/eller har forældreopbakning, og de børn, der har mindre gode forudsætninger.

Gyldendal har også i 2016 arbejdet målrettet på at skabe nytænkende læremidler, en indholds- og platformsudvikling, der baserer sig på forlagets solide erfaring inden for og viden om undervisning og læring samt på den nyeste forskning i disse områder.

I den fortsatte udvikling og opdatering af Gyldendals læremiddelportefølje vægtes dialogen med undervisere, elever og/eller studerende meget højt i erkendelse af, at det blandt andet er gennem konkrete samarbejder og mulighed for gensidig inspiration, at Gyldendal rammer målgrupperne allerbedst med sine materialer. Således har også Systime sikret adgang til nem dialog mellem brugerne og forlaget direkte i de digitale læremidler.

I år er der i tæt samarbejde med fagpersoner udgivet talrige nye online og analoge læringsressourcer til Danmarks børn og unge, ligesom allerede publicerede digitale undervisningsmaterialer bestandigt beriges og udvides med nye funktioner.

21st Century Skills

En af de væsentligste opgaver i 2016 har været at inkorporere såkaldte *21st Century Skills* i Gyldendals læremidler. Det handler om at tilbyde indhold, der giver børn og unge kompetencer, der er brugbare i en moderne verden, hvor ikke alle opgaver og faglige udfordringer på forhånd er kendte. Det er færdigheder som fx evnen til problemløsning og innovation, kommunikation og samarbejde og på et mere konkret plan, programmering, der er i fokus. Der er ikke tale om selvstændige fag eller selvstændige produkter, men om i alle sammenhænge at bringe nye kompetencer i spil i Gyldendals læremidler, hvor det giver mening.

Dansk til indvandrere

Gyldendal opfatter det som sin opgave at dække det danske uddannelsessystem med udgivelser så bredt som muligt, også til de områder, hvor omsætningen er konjunkturfølsom. Gyldendal står fx bag en serie læremidler i det danske sprog til indvandrere, og som en nyskabelse i 2016 lanceredes undervisningshæfterne *Job i sigte* til flygtninge og indvandrere, der både skal lære at arbejde i det danske samfund og lære dansk relativt hurtigt.

Hæfterne er en letlæst indføring i en konkret branche, som fx rengørings-, kantine- og hotelbranchen, med jobåbninger for denne målgruppe, ligesom der udgives et hæfte målrettet sosu-assistenten. Derudover gives en generel introduktion til arbejdsmarkedet i Danmark.

Hidtil har man primært anvist nytilkomne udlændinge efter devisen: sprog først, arbejde siden, men med *Job i sigte* lægges der op til, at sprogindlæringen kan tage udgangspunkt i en virksomhedspraktik eller et ordinært arbejde.

Styrkelse af læsning af litteratur i grundskolen

Gyldendals Læremiddelpris gik i 2016 til Ayoe Quist Henkel, der har ydet en stor indsats for at styrke litteraturlæsningen og -forståelsen i grundskolen. I talrige udviklingsarbejder med skoler, lærere og elever har hun undersøgt, hvordan elever lærer kunsten at læse fiktion, og hvordan læreren ved, at de rent faktisk lærer noget. Senest har Ayoe Quist Henkel forsket i digital litteratur og betydningen af, at litteraturen i stigende grad flytter over på elektroniske platforme. Ud over forskningen har hun selv med en ny udgave af Karen Blixens *De blå øjne* skabt en ny genre af digital eller intermedial litteratur. Teksten er nu en del af Gyldendals danskportal til 7.-10. klasse.

Særlig indsats for læsesvage

Gyldendals engagement i kompetenceudviklingen af den danske befolkning kommer også til udtryk ved et stadigt fokus på udvikling af læremidler til læsesvage. Der investeres løbende i udviklingen af digitale værktøjer, der faciliterer undervisningen af læsesvage, så denne gruppe lærer at læse efter individuelt tilpassede metoder, det være sig folkeskoleelevanten, den sosu-studerende eller eleven i en ungdomsuddannelse.

Landkort til menneskets personlighedsudvikling

Gennem en årrække har Gyldendal under imprintet Hans Reitzels Forlag samarbejdet med Susan Hart, specialist i børnepsykologi med dyb praksiserfaring inden for både voksen-, børne- og familieområdet. Susan Hart har de seneste 20 år arbejdet med at forbinde udviklingspsykologien med den nyeste hjerneforskning, og i den forbindelse har hun udviklet den såkaldte *neuroaffektive udviklingspsykologi*, der kan betragtes som et landkort til at forstå menneskets personlighedsudvikling – hvordan vi som mennesker balancerer og udvikler os gennem både ressourcer og sårbarheder.

Der er tale om et meget kompleks fagligt stof, som Susan Hart i samarbejde med redaktionelle kræfter på Hans Reitzels Forlag gennem 15 udgivelser har fået sat ord på. Kulminationen af denne formidlingsopgave var udgivelsen af 3 små, illustrerede og letformidlede bøger, som udkom i 2016. Det komplekse faglige stof er hermed nu formidlet til endnu flere fagpersoner, og hermed har mange udøvende psykologer, socialrådgivere, sundhedsplejersker og pædagoger fået et bedre landkort at navigere efter i deres arbejde med psykisk og socialt udsatte børn og voksne.

Susan Hart modtog i 2016 Gyldendals Formidlingspris for sin omfattende og beundringsværdige indsats som forfatter og formidler. I 2017 udkommer 'Den neuroaffektive billedbog 2', som Susan Hart skriver i samarbejde med Marianne Bentzen. Her er tale om en enkel og visuel introduktion til den grundlæggende udvikling i hjerne og personlighed, der danner grundlag for menneskets fortsatte udvikling livet igennem.

Fokus på matematikindlæring for alle

Fagportalene er i 2016 blevet suppleret af *SmartMat*; et digitalt træningssite, der via en intelligent adaptiv teknologi, udviklet af den verdensomspændende, amerikanske software-virksomhed Knewton, tilpasser træningen i matematik til hver enkelt elevs forudsætninger og behov. Ikke mindst for de svage elever vil det være motiverende på den måde at blive mødt på deres eget niveau. *SmartMat* er udgivet i samarbejde med Gyldendal Norsk Forlag.

Udsyn – globalisering og EU

Sammen med virksomheden Sociability er der i løbet 2016 arbejdet på flere undervisningsforløb støttet af DANIDA, der skal give elever i grundskolen og på ungdomsuddannelserne indsigt i de værdikæder, der ligger bag mange af de produkter, de bruger i deres hverdag. Fokus er på de

sociale og miljømæssige konsekvenser af en globaliseret økonomi – både i et globalt og lokalt perspektiv. Forløbene vil være klar til brug i starten af 2017 og kunne findes på fagportalerne til samfundsfag i gymnasiet og grundskolen.

Derudover er der i samarbejde med EU-Nævnet og EU-Parlamentet udviklet en række film om EU, der skal formidle det svære stof til alle elever på ungdomsuddannelserne. I en tid hvor mange faste strukturer kan opfattes som værende i opløsning, er det vigtigt, at unge mennesker ved, hvad EU er, og hvordan det fungerer, så de er i stand til danne sig en informeret holdning til det europæiske samarbejde. Filmene vil indgå som en gratis del af Gyldendals samfundsfagsportal til gymnasiet i 2017, så de kan komme så bredt ud som muligt.

Læremidler og ytringsfrihed

Oplysning og uddannelse er en forudsætning for demokrati og muligheden for at kunne ytre sig frit. Gyldendal ser det derfor som sit ansvar som udgiver af læremidler, der benyttes af mennesker fra alle dele af det danske samfund, at være medvirkende til, at elever og studerende formår at anskue skiftende tiders ideologier fra flere vinkler, så Danmarks unge mennesker nu og senere i livet kan bidrage til en fortsat nuancering af samfundsdebatten.

En målsætning for Gyldendal er også at øge kendskabet til andre miljøer og segmenter, end det man selv er en del af, i erkendelse af, at forståelse for andres forhold forbedrer mulighederne for fredelig sameksistens både i det store og i det små.

Det er derfor fortsat helt afgørende for Gyldendal at sikre, at virksomhedens læremidler til enhver tid kan være med til at motivere danske børn og unge til at udvide deres horisont, tage viden til sig på tidssvarende måder og dermed styrke samfundsengagementet, forstået i bredest mulige forstand, hos den enkelte medborger.

Den Store Danske – et vidensunivers til danskerne

Med portalen *denstoredanske.dk*, der stilles gratis til rådighed for befolkningen, står Gyldendal som en garant for troværdig viden i den store mængde af ufiltreret information, som internettet tilbyder. Kernen i *Den Store Danske* er den enorme mængde af ekspertviden, der blev opbygget med *Den Store Danske Encyklopædi*s 22 bind; en viden som løbende udvides og opdateres af en redaktion. *Den Store Danske* indeholder i dag ca. 200.000 artikler, og antallet af daglige besøgende tæller for tiden ca. 120.000. Brugere på *Den Store Danske* udpræget skole- og uddannelsessøgende børn og unge samt deres undervisere.

Den Store Danske rummer adskillige større værker som *Dansk Biografisk Leksikon* med mere end 13.000 artikler om kendte danskere gennem tiderne, *Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie* i 17 bind, *Gyldendals Teaterleksikon*, *Symbolleksikon*, *Gyldendals leksikon om nordisk mytologi*, *Danmarks Oldtid* i 4 bind, *Dansk Litteraturs Historie* i 5 bind og *Naturen i Danmark* i 5 bind. Med digitaliseringen af de mange fagværker er det lykkedes at værne om et stykke dansk kultur og dansk faglighed samt sikre, at værkerne når ud til et bredere publikum.

Den Store Danske Encyklopædi blev igangsat for ca. 25 år siden som et ambitiøst bogprojekt i samarbejde mellem Gyldendal, Augustinus Fonden og UBVA, Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde i regi af AC. Initiativtagernes mål var at skabe en vidensbase om verden set fra et dansk synspunkt og derved skabe særlig værdi for danskerne. Det står fortsat som det overordnede mål for *Den Store Danske*; men det er kostbart at drive et public service projekt som *Den Store Danske*, og på trods af værkets store anerkendelse og udbredelse, har det ikke hidtil været muligt at drive og vedligeholde værket uden økonomiske tab. Der vil derfor også i 2017 være særlig fokus på at søge et økonomisk fundament for værket, så dets eksistens kan sikres.

III. MENNESKERETTIGHEDER

Politikker og handlingsplaner

I 2013 indledtes arbejdet med at overvåge og rapportere om, hvorledes Gyldendal integrerer hensyn til menneskerettighederne. Gyldendal arbejder med disse hensyn i overensstemmelse med de af FN fastsatte retningslinjer i "UN Guiding Principles on Business and Human Rights", juni 2011, der betragtes som den autoritative, globale referenceramme for virksomheder og menneskerettigheder.

Bærende for Gyldendals virksomhed er udgivelsespolitikken, der er uløseligt forbundet med grundlæggende menneskerettigheder som ytringsfrihed, beskyttelse af kunstneriske frembringelser og ikke mindst retten til uddannelse, jf. nærmere afsnit I. ovenfor.

Gyldendal har integreret etiske regler for samfundsansvarlighed, der skal efterleves af såvel alle selskaber i Gyldendal-koncernen som af de hovedleverandører, Gyldendal samarbejder med, jf. nærmere afsnit IV. nedenfor. De etiske regler er tilgængelige på <http://ir.gyldendal.dk/regler.cfm> og vil blive revideret i takt med integrering af hensyn til menneskerettigheder i forholdet til Gyldendals eksterne leverandører. Blandt Gyldendals etiske regler fokuseres for så vidt angår menneskerettighederne for tiden især på følgende forholdsregler såvel i virksomheden som blandt hovedleverandørerne:

Børnearbejde

Der må ikke anvendes udnyttende børnearbejde.

Børn er personer yngre end 18 år, og der må ikke ansættes børn til arbejde, der udgør en fare for barnets sundhed, sikkerhed eller moral. Børn under 15 år må ikke ansættes, og børn mellem 15 og 18 år må ikke ansættes til arbejde, der kan være en hindring for deres uddannelse eller påvirke barnets helbred negativt. For børnearbejde i lande, der har opnået en undtagelse efter ILO konventionerne om børnearbejde, er ovennævnte nedre grænse ikke 15 år, men 14 år. Lettere arbejde kan tillades udført af børn, der er op til 2 år yngre end ovennævnte grænser. Hvor børnearbejde, der strider mod ovennævnte regler, findes, skal arbejdsgiveren sikre barnets interesser bedst muligt ved ophøret af arbejdsforholdet.

Diskrimination

Der må ikke ske diskrimination på grundlag af køn, alder, religion, race, nationalitet, etnisk oprindelse, politisk tilhørsforhold, handicap, seksuel orientering eller anden beskyttet status, undtagen når sådan forskelsbehandling er absolut nødvendig for det pågældende arbejde eller beslutning. For medarbejdere gælder forbuddet i forbindelse med ansættelse, løn, adgang til uddannelse, forfremmelse, opsigelse og pensionering. Initiativer til at fremme større repræsentation af grupper, der har været udsat for diskrimination er tilladte.

Organisationsfrihed

Medarbejdernes ret til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger skal respekteres. Medarbejderrepræsentanter skal have adgang til deres kolleger på arbejdspladsen.

Løn

Gældende lovgivning om løn, mindsteløn, overarbejdsbetaling og andre former for aflønning skal overholdes. Lønnen skal udbetales jævnlige intervaller, der ikke overskrider en måned. Der må ikke foretages fradrag i lønnen som disciplinærmiddel.

Arbejdstid

Den ugentlige arbejdstid bør ikke være mere end 48 timer, og overarbejde bør højst være 12 timer om ugen. Overarbejde skal ske på frivillig basis og skal betales med et tillæg. Medarbejdere har ret til mindst en fridag efter seks på hinanden følgende arbejdsdage. Reglerne om arbejdstid kan fraviges ved ekstraordinære driftsforhold af kortere varighed, dog ikke til mere end 80 timer ugentligt.

Tvang og chikane

Medarbejdere skal behandles med respekt og værdighed. Der må ikke anvendes tvangsarbejde. Medarbejdere må ikke udsættes for fysisk afstraffelse, psykisk eller fysisk tvang og chikane, seksuel chikane, trusler herom eller anden krænkende tiltale.

Resultater og mål

Der er foretaget en due diligence af moderselskabets virksomhed. Denne er udfoldet i 2015 og vil være i fortsat fokus de følgende år i koncernen samt parallelt hermed eksternt i et samarbejde med koncernens hovedleverandører.

Gyldendal fører dialog med udvalgte hovedleverandører med henblik på mere eksplicit at integrere hensyn til overholdelse af menneskerettighederne som nærmere dokumenteret i "UN Guiding Principles on Business and Human Rights", juni 2011, og dette arbejde fortsættes de kommende år.

Processer for overvågning, "due diligence"

Internt i virksomheden foretager HR-funktionen årligt en vurdering af, i hvilket omfang virksomheden forholder sig til de enkelte rettigheder og FNs retningslinjer i øvrigt. Observationer fra denne proces vurderes nærmere med henblik på afgørelse af, hvorvidt der er behov for interne tiltag for at være i overensstemmelse med retningslinjerne.

På samme måde foretages der løbende en intern overvågning blandt virksomhedens produktionsansvarlige af eksterne leverandørers håndtering af menneskerettighederne.

IV. MEDARBEJDERNE, SOCIALE FORHOLD

Bestyrelsen i Gyldendal møder løbende lederne af alle relevante forretningsområder i koncernen og får et nuanceret indblik i de enkelte forretningsområder samt mulighed for dialog med lederne. Bestyrelsen har derved et godt grundlag for løbende at vurdere, om der er den ønskede mangfoldighed i selskabets ledelsesniveauer.

Gyldendal har tradition for en udstrakt mangfoldighed i alle selskabets ledelsesniveauer med hensyn til køn og har en målsætning om en ligelig fordeling, hvor hvert køn er repræsenteret med mindst 40 % på alle ledelsesniveauer i virksomheden. Der er i hele virksomheden udbredt repræsentation af kvinder på alle ledelsesniveauer. I Gyldendals bestyrelse er to ud af fem generalforsamlingsvalgte medlemmer kvinder, og i koncerndirektionen er to ud af fem direktører kvinder. Blandt koncernens ledere er der ligeledes en ligelig fordeling mellem mænd og kvinder. Ultimo 2016 opfylder Gyldendal således målsætningen om minimum 40% repræsentation af hvert køn på alle ledelsesniveauer, og bestyrelsen finder ikke behov for at iværksætte særlige tiltag for en anden fordeling. Bestyrelsen vil opstille måltal for det øverste ledelsesorgan og udarbejde politikker for de øvrige ledelsesniveauer, såfremt der et år ikke længere er minimum 40% repræsentation af hvert køn.

Politikker og handlingsplaner

Gyldendals fokus på samfundsansvar omfatter særligt arbejdet med at værne om ytringsfriheden, at stimulere læsning gennem en mangfoldig udgivelsespolitik og levere læremidler bredt til alle dele af undervisningssystemet fra førskole til videregående uddannelser i den højeste kvalitet. Forfatterne skal kunne regne med at blive mødt med et kvalificeret og engageret samarbejde om formidling af deres manuskripter uden skelen til religiøs, politisk eller anden overbevisning. Og læremidler skal udvikles under hensyntagen til et undervisningssystem i konstant forandring og til nye læringsmetoder.

Det fordrer dygtige og engagerede medarbejdere, der formår både at have udsyn, være i udvikling og at indgå i tætte, konstruktive og afbalancerede samarbejder med forfattere og andre samarbejdspartnere. Dette samspil er afgørende for Gyldendal, og derfor er udvikling af medarbejdernes kompetencer i gode og engagerende arbejdsmiljøer af stor betydning for Gyldendal, og det er afgørende for Gyldendals succes at kunne fastholde og rekruttere loyale, engagerede og erfarne medarbejdere, der dagligt bestræber sig på at yde det bedste arbejde for virksomheden og hermed for forfattere, kunder og læsere.

Gyldendal er bevidst om, at medarbejdernes omfattende viden og dybe engagement i og interesse for alle former for læsning og læring, det være sig bøger eller læremidler, er nøglen til at opnå de bedste resultater.

Resultater og mål

Det er koncernens mål at have attraktive arbejdsforhold, hvor der er mulighed for både faglig og personlig udvikling, og hvor der gøres en indsats for at skabe et positivt arbejdsmiljø. Gyldendal sætter således fortsat anerkendelse, udvikling og kreativitet i højsædet. Det tilstræbes at skabe balance mellem arbejdsliv og privatliv, og medarbejderne tilbydes fleksible rammer under ansvar, ligesom der er åbenhed og dialog om, hvordan medarbejderne trives – både hvad angår de fysiske og psykiske vilkår i hverdagen.

Gyldendal har i løbet af 2016 lagt den sidste hånd på integrationen af FN's fastsatte retningslinjer for menneskerettigheder i virksomhedens personalepolitikker og retningslinjer. Det betyder blandt andet, at der er integreret en politik for religionsfrihed, en IT-politik, som omhandler brugen af

mails og anvendelse af internettet til private formål i arbejdstiden, en politik om mobning og chikane, en politik for klage ved diskrimination og forskelsbehandling samt en klagevejledning, hvis man som medarbejder føler sig forskelsbehandlet eller på anden måde diskrimineret. Disse er at finde i virksomhedens personalehåndbog, som er let tilgængelig for alle medarbejdere. Når nye tiltag og politikker udarbejdes, informeres medarbejderne specifikt. Personalehåndbogen indeholder herudover en række andre politikker og retningslinjer om ansættelse i Gyldendal.

Medarbejdernes tilfredshed, motivation og effektivitet måles gennem en medarbejder-tilfredshedsundersøgelse. Analysen gennemføres hvert andet år for at sikre den bedste implementering og forankring af de forbedringer og forandringer, undersøgelsen peger på. Den seneste undersøgelse er afholdt i efteråret 2016. De overordnede resultater af undersøgelsen viser, at medarbejderne føler et udpræget ansvar for, at Gyldendal kan skabe de ønskede resultater, og at de er stolte af at arbejde for Gyldendal. Samtidig viser undersøgelsen, at Gyldendal stadig med fordel kan have fokus på personlig og faglig udvikling hos den enkelte medarbejder samt på medarbejdernes udfoldelsesmuligheder i arbejdet. Gyldendal vil derfor fortsat tilbyde og udvikle kurser i Gyldendal Academy, der er koncernens interne efteruddannelse. Herudover vil Gyldendal revidere processen for de årlige medarbejderudviklingssamtaler, og som endnu et resultat af medarbejdertilfredshedsundersøgelsen vil der blive sat fokus på arbejdsprocesser og arbejds gange i de enkelte forretningsområder i koncernen.

Ledelse prioriteres fortsat som et af de vigtigste parametre for medarbejdernes trivsel og engagement. Dette fortsatte fokus kan også ses i medarbejdertilfredshedsundersøgelsen, der viste en stigning i medarbejdernes tilfredshed med ledelsen i Gyldendal. Ledelse har afgørende betydning for medarbejdernes evne til at skabe værdi for forfattere og andre samarbejdspartnere samt for at videreudvikle virksomheden som arbejdsplads og som attraktiv forretning. Det kræver en daglig ledelse, der inspirerer medarbejdere til nytænkning og handlekraft, og det kræver en ledelse, der tilskynder medarbejderne til at gøre deres bedste hver dag.

Som en del af dette fokus på ledelse blev der i 2016 afholdt specifikke kurser i Gyldendal Academy rettet mod koncernens ledere for at sikre den løbende udvikling samt prioriteringen af ledelse i Gyldendal. Kurserne omhandlede daglig ledelse og medarbejdertrivsel. Ydermere er der oprettet netværksgrupper med ledere fra forskellige forretningsområder i Gyldendal, hvor der fokuseres på at dele viden og lære af hinanden på tværs af organisationen.

Et andet væsentligt parameter for medarbejdernes trivsel og engagement er personlig og faglig udvikling. Derfor tilbydes hvert år en række kurser i Gyldendal Academy, der er koncernens interne efteruddannelse. Kurserne i Gyldendal Academy bliver hvert år fastlagt i samarbejde med Gyldendals ledelse med afsæt i virksomhedens overordnede mål samt ud fra konkret efterspørgsel efter kompetenceløft fra ledere og medarbejdere. Faglig og personlig udvikling var et fokuspunkt efter medarbejdertilfredshedsundersøgelsen i 2014, og Gyldendal har blandt andet igennem de årlige medarbejderudviklingssamtaler og Gyldendal Academy forsøgt at skabe en endnu større tilfredshed omkring dette. Medarbejdernes tilfredshed omkring faglig og personlig udvikling har forbedret sig i medarbejdertilfredshedsundersøgelsen i 2016. Faglig og personlig udvikling vil fortsat blive prioriteret højt for at sikre en kontinuerlig motivation.

I 2016 blev der med fokus på det fysiske arbejdsmiljø gennemført en arbejdspladsvurdering (APV). Gyldendal afholder APV hvert tredje år, og alle medarbejdere inviteres til at deltage. APV'en undersøger det fysiske arbejdsmiljø såsom støjniveau, ergonomi og kontorenes indretning. Medarbejderne er som udgangspunkt tilfredse med kontorenes indretning, og de giver udtryk for, at de har det rette udstyr og ergonomiske forhold til at have et tilfredsstillende arbejdsmiljø.

Opmærksomheden øges med hensyn til mindskning af støjniveau i særligt udsatte områder af virksomheden.

Processer for overvågning, "due diligence"

Gyldendal anvender både medarbejdertilfredshedsundersøgelsen og arbejdspladsvurderingen til en vurdering af medarbejdernes sociale forhold. Rapporterne fra de to undersøgelser bliver gennemgået med ledelsen og medarbejderne, og der bliver sat mål for forbedringer både for koncernen og for de enkelte områder i virksomheden. HR-afdelingen understøtter disse mål samtidig med, at der løbende sker en evaluering af effekten i forhold til medarbejdernes sociale forhold.

V. MILJØ OG KLIMA – BOGPRODUKTIONEN

Politikker og handlingsplaner

Gyldendals miljø- og klimamæssige påvirkning er som udpræget kontorarbejdsplads relativt begrænset, men da virksomhedens produkter i betydelig grad fortsat er analoge, er der en relevant miljø- og klimamæssig påvirkning hos eksterne leverandører inden for bogproduktionen. Gyldendal har på den baggrund prioriteret indsatsen for en ansvarlig miljø- og klimamæssig adfærd inden for dette område.

Traditionel bogproduktion undergår i disse år en stor teknologisk transformation fra traditionel offset tryktechnologie til digital printteknologi, hvorfor der i de kommende år vil være store besparelser i reduktion af papirspild samt lagerkapacitet til færdigproducerede bøger, det vil sige en reduktion af CO₂-migrationen. Analoge bøger vil i stigende grad blive trykt i nøjagtigt det antal eksemplarer, der bestilles af kunden, og bøgerne leveres direkte til kunden fra trykkeriet som "books on demand" (BOD).

Gyldendal samarbejder tæt med de teknologisk og produktionsmæssigt set mest avancerede leverandører på markedet for stedse at optimere produktionen med henblik på at nedbringe overforbrug og ressourcospild.

Resultater og mål

Lokation for produktionen

Produktion af trykte bøger er placeret hos eksterne leverandører. Trykning og indbinding sker primært i Skandinavien og Europa, se fig. 1.

Leverandør lokation	Antal hovedleverandører (trykning og indbinding af bøger)	Antal hovedleverandører godkendt til produktion iht. FSC/PEFC standard	Produceret tonnage (bøger) på lokation i % af total tonnage
Danmark og Skandinavien	6	6	27,5 %
Øvrige Europa	4	4	72 %
Asien	1	1	<0,4 %

Fig. 1 - Leverandører af trykning og indbinding af bøger

Prepress, det vil sige layout, billedbehandling m.v., udføres stort set kun i Danmark på kontorarbejdspladser.

Hovedleverandører og samarbejde om miljøhensyn

Produktionen af bøger er koncentreret på få hovedleverandører, der tilsammen leverer 99 % af koncernens bøger. Alle hovedleverandører har underskrevet samhandelsaftale med Gyldendal, der blandt andet forpligter leverandørerne til at overholde nationale og internationale forskrifter om indhold af farlige stoffer i bøger og særlige krav til emballage m.m. Samhandelsvilkårene forpligter samtidig leverandørerne til at forholde sig til og overholde Gyldendals etiske regler for samfundsansvarlighed, herunder vedrørende menneskerettigheder, arbejdsmiljø og beskyttelse af miljøet, se nærmere afsnit III. ovenfor.

Gyldendals etiske regler for samfundsansvar er tilgængelige på <http://ir.gyldendal.dk/regler.cfm>.

Gyldendal er i løbende dialog med de væsentligste leverandører om de krav, samhandelsvilkårene stiller, herunder overholdelse af menneskerettighederne, som nærmere er dokumenteret i "UN Guiding Principles on Business and Human Rights", juni 2011.

Der er indarbejdet procedurer, der sikrer, at Gyldendal mindst en gang årligt besøger hovedleverandører i Danmark, Skandinavien og EU samt oversøiske leverandører efter behov.

Hovedleverandørerne er alle miljø-certificerede enten i henhold til anderkendte internationale standarder eller i henhold til national certificering eller godkendelse. Hovedleverandørerne er i øvrigt alle godkendt til trykning på FSC- eller PEFC certificerede papirkvaliteter.

Anvendelse af bæredygtigt papir

Papir anvendt til trykte bøger er overvejende af skandinavisk oprindelse, se figur 2.

Lokation	I % af total tonnage
Danmark og Skandinavien	75 %
Øvrige Europa	24,5 %
Asien	<0,4 %

Fig. 2 - Anvendt papir fabrikeret på lokation

Helt tilbage i 2010 intensiveredes arbejdet for øget anvendelse af FSC ("Forest Stewardship Council", international mærkningsordning for træ og papir), PEFC ("Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes", international certificering for bæredygtig skovdrift) eller lignende miljømærket papir. Gyldendal støtter disse ordninger og benytter kun leverandører, der er godkendt til produktion på FSC- og PEFC-mærket papir. Gyldendal støtter disse ordninger og benytter kun leverandører, der er godkendt til produktion på FSC- og PEFC-mærket papir.

Ambitionen for 2017 er at fastholde niveauet som i 2016 for anvendelse af miljømærket papir i egenproducerede bøger.

	Mål for anvendelse af miljømærket papir	Realiseret og anvendt miljømærket papir i % af total papirtonnage
2009	-	Anslået 3 %
2010	-	9 %
2011	25 %	66 %
2012	I 2012 hævet fra 40 % til 70 %	91 %
2013	I 2013 hævet fra 80 % til 95 %	94 %
2014	>=95 %	94 %
2015	>=95 %	95,2 %
2016	>=95 %	96,8 %
2017	>=95 %	-
2018	>=96 %	

Fig. 3 - Anvendt miljømærket papir – FSC / PEFC/Svanen & genbrugspapir i bogproduktionen

Oplysning om anvendelse af miljømærket papir i Gyldendal-koncernens bøger kan ses på kolofonsiden, som bl.a. vil være mærket som herunder, se fig. 4.

Bogen er trykt på FSC- mærket papir.

FSC er en international non-profit mærkningsordning til træ og papir. I en FSC-skov bliver der ikke fældet mere træ, end skoven kan nå at reproducere. Samtidig er FSC en garanti for, at dyr og planteliv bliver beskyttet, og at de mennesker, der arbejder i skoven, er sikret uddannelse, sikkerhedsudstyr og ordnede lønforhold

Fig. 4 - FSC-mærkning

Processer for overvågning, "due diligence"

Gyldendal er i løbende dialog med de væsentligste leverandører om de krav, som virksomheden stiller i sine samhandelsvilkår, herunder om overholdelse af menneskerettighederne som nærmere dokumenteret i "UN Guiding Principles on Business and Human Rights", juni 2011. Virksomheden har indarbejdet procedurer, der sikrer, at Gyldendal mindst en gang årligt besøger hovedleverandører i Danmark, Skandinavien og EU samt oversøiske leverandører efter behov.

Det sikres også løbende, at hovedleverandørerne alle er miljø-certificerede enten i henhold til anderkendte internationale standarder eller i henhold til national certificering eller godkendelse og i øvrigt godkendt til trykning på FSC- eller PEFC certificerede papirkvaliteter.

Der gennemføres i forbindelse med hvert års afslutning en verifikation af virksomhedens papirindkøb for at konstatere, om virksomheden har nået de ovenfor nævnte målsætninger for en meget høj grad af anvendelse af miljøtestet papir.

VI. BEKÆMPELSE AF KORRUPTION OG BESTIKKELSE

Gyldendal respekterer dansk lovgivning om antikorrupition tillige med Europarådets konvention om antikorrupition og OECD's konvention om bekæmpelse af bestikkelse af tjenestemænd. Hvor det er relevant i virksomheden, er medarbejderne instrueret om ikke at give og modtage uberettigede fordele af såvel danske som udenlandske embedsmænd eller ansatte i private virksomheder.

Den 21. februar 2017

I bestyrelsen:

Poul Erik Tøjner

Merete Helene Eldrup

Katrine Reedtz Cohen

Karen Reves Dinesen

Mette Lykke Ravn

Jens Peter Due Olsen

Henning Alwin Persson

Gregers Christian Wedell-Wedellsborg